

Gedeputeerde Staten

Aan:
Provinciale staten van Zeeland
T.a.v. De voorzitter

College van burgemeester en wethouders van de zeeuwse gemeenten

Het dagelijks bestuur van Waterschap Scheldestromen

RUD Zeeland

onderwerp
Beleidsregels en aanvullende
informatie stikstof

kenmerk
19427299

behandeld door

verzonden

Middelburg, 8 oktober 2019

Geachte voorzitter,
Geacht bestuur,

De afgelopen weken is in diverse vergaderingen van Provinciale Staten, Statencommissies, bijeenkomsten van VZG of andere informatiebijeenkomsten veelvuldig gesproken over het stikstof dossier. In deze vergaderingen hebben wij steeds zo goed mogelijk de actuele stand van zaken met u gedeeld. Ook hebben wij enkele toezeggingen gedaan. Deze toezeggingen bestonden op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

- Het delen van kennis over vergunningverlening en het proberen zo goed mogelijk te schetsen van de kaders
- Het delen van informatie over de ligging van N2000 gebieden
- Het delen van informatie over de herkomst van stikstof in Zeeland

Vergunningverlening

Sinds de uitspraak van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: RvS) is het verlenen van vergunningen waarbij stikstof een rol speelt stil komen te liggen. Sinds maandag 16 september is het rekenmodel Aerius weer beschikbaar. Initiatiefnemers hebben daarmee de mogelijkheid om hun plannen door te rekenen. Wanneer er geen effecten verwacht worden op overbelaste habitattypen in N2000 gebied, kon toestemming worden gegeven. Inmiddels is gebleken dat de provincie voor een aantal projecten deze toestemming heeft kunnen geven. Ook gemeenten, als bevoegd gezag voor het verlenen van omgevingsvergunningen, hebben voor zover bij ons bekend diverse plannen goed gekeurd op basis van deze berekeningen.

De volgende stap is het stellen van kaders voor initiatieven waarbij wél stikstof vrijkomt. De afgelopen weken is naar aanleiding van het advies van de commissie Remkes, intensief overleg geweest tussen met name provincies en rijk. In de media heeft dit veel aandacht gekregen. Voor wat betreft het op gang brengen van vergunningverlening is met name gewerkt aan mogelijkheden voor intern- en extern salderen. In onze vergadering van 8 oktober, hebben wij bijgevoegde beleidsregels hierover vastgesteld. Met het vaststellen van deze beleidsregels is er een kader waarbinnen vergunningen voor wat betreft stikstof getoetst kunnen worden. Daarmee kunnen vergunningprocedures weer hervat worden. Helaas zal dit kader niet dé oplossing zijn voor álle initiatieven. Het verkrijgen van toestemming is in sterke mate afhankelijk van het initiatief, de locatie ten opzichte van overbelaste N2000 habitats én de mogelijkheden voor salderen.

Door gemeenten is gevraagd om duidelijke handelingskaders voor vergunningverlening. Wij gaan ervan uit dat deze hiermee, in combinatie met de informatie hieronder, gegeven worden. Voor gemeenten is het van belang om op basis van Aerius berekeningen, de aart en omvang van het project en ligging ten opzichte van N2000 gebieden zelf een beoordeling te maken of aanvullende onderbouwing noodzakelijk

is en of in geval van effecten een vergunningaanvraag noodzakelijk is. Daarbij kan dan van de beleidsregels gebruik gemaakt worden.

Concreet betekenen de beleidsregels dat:

- Projecten/activiteiten die **niet** leiden tot een toename van neerslag (depositie) van stikstof geen vergunning hoeven aan te vragen.
- Projecten/activiteiten die **wel** leiden tot een toename van neerslag (depositie) van stikstof, via een ecologische onderbouwing moeten aantonen dat dit geen significant negatieve effecten heeft. Indien dat niet kan moeten ze middels intern en extern salderen reduceren en zo zorgen dat deze toename niet plaatsvindt. Daarbij worden voorwaarden gesteld:
- Bij intern salderen is het uitgangspunt dat er geen toename is van stikstofdepositie. Uitgangspunt is dat er zo veel mogelijk sprake is van standstill, vermindering is niet haalbaar omdat hier rekening moet worden gehouden met bestaande (vergunde) rechten.
- Bij extern salderen is het uitgangspunt dat er sprake moet zijn van een daling van de stikstofdepositie. Dit kan ook, omdat er geen sprake is van bestaande rechten.

Bij het opstellen van de beleidsregels is rekening gehouden met schommelingen in bedrijfsvoering en met specifieke situaties bij de industrie. Er is een aantal tenzij-bepalingen geformuleerd om tegemoet te komen aan specifieke situaties. Ook is er een hardheidsclausule opgenomen.

Aanvullende maatregelen

Het advies van de commissie Remkes ging met name in op het weer vlot trekken van vastgelopen vergunningprocedures. Daarnaast had de commissie ook aanbevelingen voor het nemen van bronmaatregelen en het gebiedsgericht aanpakken van knelpunten. Immers, er zal ook gewerkt moeten worden aan het verminderen van uitstoot van stikstof en het verbeteren van natuur. Op 4 oktober heeft de minister in haar kamerbrief (zie bijlage) laten weten de adviezen van de commissie grotendeels op te volgen.

De minister heeft laten weten dat er gebiedsspecifiek ingezet wordt op verlaging van de snelheid op wegen. Ook heeft de minister laten weten dat ze op basis van vrijwilligheid agrariërs wil uitkopen of verplaatsen, om te beginnen die bedrijven die in de onmiddellijke nabijheid van N2000 zitten. De bedoeling is om de ruimte die hiermee vrijkomt in te zetten voor een drempelwaarde, zodat kleinere projecten zonder vergunning plaats kunnen vinden. Het instellen van een drempelwaarde zal echter nader uitgewerkt moeten worden.

Provincies zijn verantwoordelijk voor het nemen van maatregelen om natuur te herstellen en het nemen van gebiedsgerichte maatregelen. De afgelopen jaren zijn er in Zeeuwse natuurgebieden grootschalige natuurherstel maatregelen genomen. Hierbij hebben wij ons gehouden aan de afgesproken planning om deze maatregelen uiterlijk in 2021 afgerond te hebben. Met name het afplaggen van duingebieden heeft grote impact gehad, maar hiermee zijn de meest grootschalige herstelmaatregelen ook genomen. Verder intensiveren of versnellen is derhalve in Zeeland bijna niet mogelijk. De komende maanden zullen wij ons dan ook gaan richten op het in kaart brengen van de mogelijkheden voor verdere gebiedsgerichte aanpak. Hierbij zoeken wij met name combinaties tussen de verschillende opgaven waar de provincie voor staat. Bij het zoeken naar dergelijke projecten willen wij nadrukkelijk gebruik maken van kennis van gemeenten en andere externe organisaties. Uiteraard zijn er financiële middelen noodzakelijk om dergelijke projecten uit te kunnen voeren. Hiervoor heeft de minister budget vrijgemaakt.

Kennis delen

In de afgelopen weken hebben wij bij diverse bijeenkomsten de actuele stand van zaken gepresenteerd. Wij merken dat hier veel behoefte aan was en is. Hierbij hebben wij ook een oproep gedaan aan organisaties, met name gemeenten, om zich aan te melden voor een externe werkgroep. Deze werkgroep heeft in ieder geval tot doel om onderling kennis en ervaringen uit te wisselen maar ook om mee te denken in oplossingen voor maatregelen. Wij zijn blij te constateren dat door vrijwel alle organisaties de noodzaak wordt onderschreven om dit gezamenlijk op te pakken, en er van diverse organisaties aanmeldingen zijn. Het is de bedoeling dat deze werkgroep op korte termijn van start gaat. Ondertussen zijn wij van harte bereid om vragen te beantwoorden. Hierbij merken wij wel op dat wij van overheden en adviesbureaus verwachten zelf ook basis kennis te hebben van Aerius en op basis van

aanvragen zelfstandig afwegingen kunnen maken. Wanneer het complexere initiatieven betreft denken wij van harte mee.

Veel vraag is ook geweest naar kaarten met de ligging van N2000 gebieden en de stikstofgevoelige habitats, zodat voor iedereen het duidelijk is waar de grootste knelpunten liggen en er daardoor geen toename van stikstof depositie vergunbaar is. Deze kaarten hebben wij als bijlage bijgevoegd. Het betreft hier alleen de Zeeuwse N2000 gebieden. Met name de Brabantse wal kan voor initiatieven in het oostelijke deel van Zeeland ook een knelpunt vormen.

Ook is er veel behoefte aan inzicht in de herkomst van stikstof in Zeeland. De verdeling hiervan is namelijk anders dan zoals die voor Nederland als geheel geldt. Ter informatie hebben wij daarom in beeld gebracht hoe de verdeling van herkomst in Zeeland is zodat deze te vergelijken is met het beeld zoals in het rapport van de commissie Remkes is weergegeven.

Tot slot

Ondanks onze inzet om zo veel mogelijk informatie te delen en vragen te beantwoorden, is het altijd mogelijk dat er vragen blijven bestaan. Daarom hebben provincies op hun website een Q&A pagina ingericht. Voor specifieke vragen over het rekenmodel Aerius beschikt Aerius zelf over een hulppagina. Voor specifiek Zeeuwse vragen hebben wij een eigen mailadres open gesteld: stikstof@zeeland.nl

Met vriendelijke groet,
gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen: 4.

Rechtsmiddelen

Belanghebbenden kunnen schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit bij: Gedeputeerde Staten van Zeeland, t.a.v. de secretaris van de commissie voor bezwaarschriften, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg.

In het bezwaarschrift neemt u ten minste op uw naam en adres, de dagtekening van het bezwaarschrift, tegen welk besluit u bezwaar maakt en waarom. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend.

U moet het bezwaarschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending. Overschrijding van de inzendtermijn kan ertoe leiden dat met uw bezwaren geen rekening wordt gehouden.

Als u overweegt bezwaar te maken, kunt u een informatiefolder aanvragen op telefoonnummer 0118-631000. U kunt de informatie ook downloaden via www.zeeland.nl/beleid-en-regelgeving/bezwaar-maken.

Wij wijzen u erop dat het bezwaar niet de werking van het besluit schorst. U kunt een verzoek doen tot het treffen van een voorlopige voorziening. U richt het verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Breda, team bestuursrecht, Postbus 90006, 4800 PA Breda. Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.